

Presentació de la revista *Haidé. Estudis Maragallians* (17 de desembre de 2015). — Dijous, dia 17 de desembre de 2015 va tenir lloc a l'Arxiu Joan Maragall la presentació del número 4 de la revista *Haidé. Estudis Maragallians* (www.joanmaragall.cat/ca/haide-estudis-maragallians). Van presidir l'acte Eugènia Serra, Glòria Casals i Francesco Ardolino, codirector de la revista amb Esther Vilar, actual directora de l'arxiu.

Dins l'antic menjador d'aire vuitcentista dels Maragall, ple de gom a gom, la directora de la Biblioteca de Catalunya va expressar la seva satisfacció pels resultats, i va posar relleu en la funció positiva que té el format electrònic de la revista, perquè en potencia la projecció i la internacionalitat. Amb les dades a la mà, va explicar que, per segon any consecutiu, un 10 % de les descàrregues dels textos s'havien fet des dels Estats Units.

La Dra. Glòria Casals va presentar el dossier monogràfic, dedicat als epistolaris, realçant la funció primordial que els «papers privats» tenen dins la història de la literatura. Com a exemple, va treure a col·lació la primera lletra de Schiller a Goethe, i després es va desplaçar a la Catalunya del XIX, on Joan Maragall, poeta encara novell, utilitzava la correspondència per a consolidar el propi estil literari. Casals va apuntar que, en molts casos, l'epistolari forma part inextricable de l'obra d'un autor i esdevé essencial a l'hora d'entendre la resta de la seva producció.

Es van commemorar també els inicis de la revista, que va treure el número 0 l'any 2011, en ocasió de l'any Joan Maragall —que de fet va durar un bienni, atès que s'hi va celebrar la doble efemèride del centenari de la mort i del cent-cinquanta anys del seu naixement. D'aleshores ençà, *Haidé* s'ha anat consolidant i ha aglutinat, com a col·laboradors seus, els majors estudiosos del poeta. El Dr. Francesco Ardolino va posar en evidència que, a la vegada que la revista crea escola i elabora un teixit crític cada cop més complet, s'acosta més al seu objectiu primordial, això és, la possibilitat d'esdevenir un punt de referència obligat per a tots els futurs maragallistes. Com a conclusió de la seva intervenció, va fer notar que l'«èxit» dels darrers números representa, tanmateix, una espasa de doble fil: mai fins a aquest moment s'havien publicat, amb aquesta freqüència, un nombre tan elevat d'articles sobre les diverses vessants de l'autor; amb la qual cosa, caldrà tenir present que el manteniment d'aquesta producció només podrà sostenir-se a condició que, a poc a poc, la revista aboqui a una obertura dels seus horitzons vers una visió més àmplia del Modernisme i del seu període.

Finalment, Ardolino va adreçar-se al públic per a convidar a parlar Frederic-Pau Verrié, atès que l'insigne historiador de l'art i Creu de Sant Jordi —i, més en general, un dels últims representants de la generació d'intel·lectuals de la segona meitat del segle XX— havia estat entrevistat al darrer número d'*Haidé*. I Verrié va aprofitar l'avinentsa per afegir-hi una petita nota al marge. Concretament, va dir que, mesos després, es va adonar que, en aquella circumstància, no havia assenyalat una aportació que va realitzar l'any 1954, «Sobre la lletra XXIII de Maragall a Pijoan», on revelava que la carta en qüestió (segons la numeració que es troba a l'Obra Completa de Joan Maragall de l'Editorial Selecta), de la qual només es conservava el final, era en realitat la continuació de la XIX, catalogada fins aleshores com a inacabada.

L'acte es va cloure amb la interpretació, a veu i piano, d'algunes obres musicades de Joan Maragall, a càrrec d'Eulàlia Ara i Ester Vera.

Maria PLANELLAS
Universitat de Barcelona

Til Stegmann a la Universitat de Salzburg (19 de gener de 2016). — A la Universitat de Salzburg existeix, des de fa molts anys, un ensenyament regular del català en dos graus (princi-

piants i avançats) que des de l'inici era impartit per Xavier Casassas, un català originari de la Seu d'Urgell, casat amb una vienesa i resident a Salzburg. Els seus cursos de català han estat subvencionats durant alguns anys per l'Institut Ramon Llull que malauradament ha cessat el seu ajut a l'any 2014. Des d'aquest temps Xavier Casassas efectua el seu treball glotodidàctic gratuïtament, i no rep tan sols una retribució parcial de la Universitat de Salzburg. Es tracta, doncs, d'un treball honorari *ad maiorem gloriam litterarum Cathalaunarum*, molt lloable i útil per a la convivència cultural europea.

Gran era el plaer dels estudiants de català de Salzburg quan el Prof. Dr. Tilbert Dídac Stegmann de la Universitat Goethe de Frankfurt am Main, popularment conegut com a Til Stegmann, i com a «Ambaixador de Catalunya a Alemanya», ens va fer l'oferta d'allargar un viatge a Munic venint també a Salzburg per presentar als catalanòfils de la ciutat de Mozart fragments de l'última edició de la primera part de la seva autobiografia cultural: *Ambaixador de Catalunya a Alemanya. El professor de Frankfurt que explica què volen ser els catalans* (Lleida: Pagès editors, 2a ed. 2015).

Efectivament la presentació tingué lloc el dia 19 de gener de 2016 a les 18.30, a l'aula habitual dels cursos de català, ubicada a l'edifici central («Unipark») de la Facultat de Lletres i Ciències Humanes de la Universitat de Salzburg. Al costat dels estudiants del curs avançat de català i de membres del petit Casal Català de Salzburg que ja compta amb molts anys d'existència, hi assistien també els dos professors de lingüística del Departament de Romàniques de Salzburg, Bernhard Pöll (responsable de les llengües iberoromàniques) i Matthias Heinz (responsable del francès i l'italià), tots dos amb un domini oral remarcable del català, com es va poder comprovar en les seves paraules introductòries i en les seves intervencions. Cosa que posa novament de relleu com els romanistes lingüistes germanòfons molt habitualment inclouen en el seu plurilingüisme personal el català al costat d'altres llengües romàniques.

Potser en el cas de Salzburg també es nota la irradiació de la llarga presència del professor *emeritus* Hans Goebel a la *Universitas Salisburgensis*. El prof. Goebel és conegut per la seva autoexigència d'obrir-se a totes les llengües romàniques, en graus diversos naturalment. Goebel féu, en perfecte català, una presentació de la persona i de l'obra científica del prof. Til Stegmann. Després Stegmann presentà una selecció de fragments del seu llibre llegits en català. Per deferència als estudiants principiants de català i al públic menys familiaritzat amb la llengua els estudiants avançats van llegir alguns fragments en traducció alemanya. Així la participació del públic va poder ser molt vivaç.

Els episodis llegits tractaven de la infantesa de Stegmann, que havia nascut i viscut en una Barcelona franquista on el català no aflorava per a una família estrangera, i de la posterior adquisició de la seva "segona llengua materna", el català. Entremig hi havia episodis sorprenents i alguns que van fer esclatar de riure el públic. Els textos també tractaven dels punts culminants de la projecció cultural catalana duta a terme a Alemanya, com ara les llegendàries Setmanes Catalanes a Berlín i la fundació i expansió de la Biblioteca Catalana de Frankfurt. Després de la lectura es va entaular una viva discussió entre el prof. Stegmann i l'auditori. Finalment el públic no es va voler quedar només amb els pocs episodis que havien pogut escoltar i va esgotar els llibres disponibles per a la venda que l'autor els va signar.

La visita del prof. Stegman es va concloure amb un sopar «en petit comitè», ofert per Ramon Torra, el cap del Casal Català de Salzburg.

Departament de romanística
Universitat de Salzburg